36 ut Sacerdos Sacrum faciat capite cooperto usque ad consecrationem, contrarium tamen est tenendum, tum quia Episcopus non dispensat contra Canones, & decreta Conciliorum generalium. Joan. Andr. & Hostien. *in cap. 1. de Supplen. neglig. Prælat.* Sylvester *Verb. Dispensatio quæst. 11.* tum etiam quia soli Papæ reservatum est concedere usus Pileoli in
37 Missa, ut ex pluribus Decretis S. Congr. relatis à Gavant. *d. part. 2. tit. 2. num. 2.* à Bisso *in Hierurg. Ecclesi. tom. 1. Verb. Biretum num. 109.* à Barbosa *de Parocho cap. 11. num. 36.* & à Quarto *in Rubr. Missal. eadem part. 2. tit. 2. dub. 3.* ubi in casu urgentis necessitatis, in quo recursus non sit facilis ad Sedem Apostolicam, atque scandalo cessante, videtur concedere non esse peccatum uti pileolo, usque ad consecrationem; immò Gobat. *in Theolog. Experiment. tract. 8. num. 680.* ait, non esse illicitum patienti debilitatem capitis sacrum facere cum capillicio assumptitio, vulgò *Perucca*, si ita sit ca-
38 piti Sacerdotis conformatum, ut ab aspicientibus habeatur pro naturali, ob eam rationem; quòd *Perucca* non deponitur nec coram ullo Rege terreno; nec coram Rege sæculorum, quando Hic vel attollitur, vel sumitur in Sacramento. Cogitet pius Lector, an in Italia talis opinio sit ad praxim reducenda? & videat, quæ scribam infra *Decis. L. n. 38.*
39 Chinenses quidem toto tempore Liturgiæ tenent caput tectum, quia apud ipsos stare cooperto capite est signum honoris, & reverentiæ. Idem Gobat. *tract. 3. num. 385. Decimum Notandum:* Sacerdotes legis antiquæ nudis pedibus in Tabernaculo, atque in Templo ministrabant. Cornel. à Lapid. *in Exod. ca. 30. vers. 19.* & 20. Salian. *ad Annum Mundi*
40 *2544. num. 573.* vel ad imitationem Moysis, qui collocuturus cum Deo in monte Sina jussus est deponere calceamenta. *Exod. cap. 3. vers. 5.* vel ad servandam munditiem pavimenti Sacri: ad quem effectum tenebantur lavare manus suas, ac pedes, quando ingressuri erant Tabernaculum, & accessuri ad Altare. *Exod. d. cap. 30. vers. 20.* ad quorum exemplum etiam nunc Turcæ, & Saraceni deponunt calceos, dum ingrediuntur Meschitas. Nostri verò Sacerdotes celebrant calceati, non nudi pedes, tum ob verecundiam, tum quia sunt milites Christi, quos decet esse calceatos; immò ocreatos, ut parati semper sint ad bellum contra dæmones, & ad evangelizandum, juxta illud Apostoli *ad Ephes. cap. 6. vers. 15. Calceati pedes in præparationem Evangelii pacis;* quamvis secluso contemptu, vel scandalo, nullum esse peccatum litare nudis pedibus, quia de hoc nullum reperitur præceptum, docent Suarez *part. 3. disp. 82. sect. 3.* Emin. Card. de Lugo *de Eucharist. disp. 20. num. 102.* & Laym. *lib. 5. tract. 5. cap. 6. num. 15. Undecimum notandum,*
41 prohibebantur Summi Pontifices, & Aaronici Sacerdotes suas vestes scindere. *Levitic. cap. 10. vers. 6.* & *cap. 21. vers. 10.* quocirca Caiphas, qui eas scidit, dum CHRISTUM interrogaret, peccavit in legem, & de eo sic notat Eminent. Card. Baronius *ad Annum Christi 34. num. 73. Caiphas, lege contempta, quo cæterorum astantium animos in Christi perditionem magis, ac magis concitaret, furore quodam percitus, primus Summorum omnium Pontificum (quorum sit memoria) sic sua vestimenta conci-*
42 *dit.* Erat enim mos apud Hebræos ad ostendendum dolorem animi vehementem scindere vestes; ut fecit Jacob, cùm sibi dictum fuisset, Josephum filium suum à fera pessima esse devoratum. *Genes. cap. 37. vers. 34.* & David, cùm sibi nuntiata esset mors Saulis, & Jonathæ, 2. *Reg. cap. 1. vers. 11.* Et alii plures, etiam Gentiles, de quibus Menochius *in Histor. Sacra lib. 7. cap. 10. num. 3.*

Sed dicet aliquis: Quomodo Judæi scindebant u-
43 nico ictu sibi vestes? Nonne sive lineæ, sive laneæ sint; ita fortes sunt, ut manibus hominis, teste experientia, frangi, rumpi, & scindi non valeant? Curiosæ huic interrogationi respondetur tripliciter. Primò, quòd scindere vestes nil aliud erat, nisi eas à pectore ad talos aperire. Sive enim claudantur globulis, ut sunt vestes Prælatorum, & Presbyterorum; sive conglutinentur strophiis; impetu manuum non est grave illas aperire; prout opinatus est Jo. Hieronymus Soprani *de Re Vestiaria cap. 2. §. 12.* Vel secundò, quòd Vestes erant è Serico pertenui, ut absque difficultate in frusta possent disrumpi. Vel tertiò, quòd in crumena cultros parvos, aut forcipes tenebant, quibus adhibitis vestes etsi laneæ, fortes, & duplices scindebantur.

Duodecimum tandem *Notandum* concernit eorumdem Summi Pontificis, & Sacerdotum alimenta, 44
quibus sustentabantur; in defectu agrorum, quos possidere non poterant. Erant autem alimenta sequentia. I. Decimæ universales totius terræ Promissionis ex quibuscumque bladis, uvis, oleis, fructibus, herbis, lignis, ac artificiis; sed hæ decimæ exigebantur à Levitis non Sacerdotibus, apud quos remanebant pro eorumdem Levitarum sustentatione; soluta tamen decima parte earumdem decimarum ipsis Sacerdotibus, qui secundùm veriorem opinionem, de eadem decima decimæ competentem, magnamque portionem Summo Pontifici refundebant. S. Hieronym. *in cap. 45.* Ezechiel. Josephus *lib. 4. Antiquit. cap. 4.* Ribera *lib. 3. de Tempore cap. 2.* Et Cornel. à Lapide *in lib. Num. cap. 18. Vers. 27.* II. Stipendium erant Victimæ omnes, quæ de præcepto mactabantur in Sacrificio, boves, vituli, capræ, oves, agni, columbæ, & turtures; de his enim, etsi quæ in holocaustum sacrificabantur, integræ comburerentur in altari, quæ litabantur pro peccatis, cedebant pro medietate in cibum Sacerdotum, & quæ erant hostiæ pacificæ concedebantur comedendæ etiam uxoribus, ac filiis eorumdem Sacerdotum. *Levit. cap. 10. Vers. 14.* & *Deuteron. cap. 12. Vers. 18.* & *cap. 16. Vers. 11.* III. Ultra victimas mactandas de præcepto fruebantur Sacerdotes hostiis, quæ ex devotione populorum, vel ex voto sponte erant ipsis ad sacrificandum elargitæ. *Num. cap. 18. Vers. 11.* & ibi Cornel. à Lapide, IV. Habebant Primitias omnium fructuum. 45
Differebant autem Primitiæ à Decimis; nam Primitiæ erant primi fructus. Decimæ erant decima pars omnium fructuum. Quadruplicifer autem solvebantur Primitiæ. Primitiæ spiccarum die secunda Azymorum. *Levitic. cap. 23. cap. 10.* Primitiæ panum in Pentecoste. *d. cap. 23. vers. 17.* Primitiæ aliorum panum, quos dabant Sacerdotibus per singulas hebdomadas. *Numer. cap. 15. vers. 21.* Et Primitiæ in mense septimo in festo Tabernaculorum de omnibus frugibus, tam ex granis, quàm ex uvis. Cornel. à Lapide *d. cap. 18. Numer. vers. 12.* ubi doctè advertit, quòd licèt harum Primitiarum quantitas non esset à Deo definita; tamen ex uni- 46
versali consuetudine erat intra quadragesimam, & sexagesimam partem; itaut nisi Primitiæ essent majores quadragesima parte, non possent esse minores sexagesima. S. Hieronym. *in Ezechiel. cap. 45.* Abulens. *in cap. 18. Mumer. quæst. 14.* & Ribera *de Templo lib. 3. cap. 2.* V. Stipendium Sacerdotum erant quæcumque Oblationes, de quacumque re, quæ sive ex voto, sive ex mera devotione Laicorum fiebant Templo, & ministris ejus. *Numer. c. 18. vers. 14.* VI. Tandem Stipendium Aaronici Cle- 47
ri erant Primogenita tum quorumcumque animalium, tum ipsorum hominum; cum his tamen differentiis; quòd Primogeniti hominum redimebantur à genitoribus suis quinque siclis; unus autem siclus erat libr. quinque; ut diximus supra *Decis. XIX. num. 12.* & notat Salianus *ad Annum 2543. num. 88.* Primogenita animalium non immundo- 48
rum, nempe Bovis, Ovis, & Capræ, non redimebantur; quia litabantur Deo in Sacrificio, cum combustione Sanguinis, & adipis; at carnes cedebant pro alimento Sacerdotum. Cætera autem Primogenita quorumcumque animalium immundorum, nempè Equi, Asini, & similium redimebantur pecunia juxta æquivalentem eorum valorem; Et cùm hæc primogenita essent multiplicia; magna etiam erat summa denariorum, quam Sacerdotes ex eis colligebant, & sibi ipsis appropriabant, ut differit Cornelius à Lapide *d. capitulo 18. Numer. vers. 16.* & *sequentibus.* Et hi omnes erant redditus, quibus sustentabantur Levitæ, & Sacerdotes veteris Testamenti.

DECISIO XXIV.

ARGUMENTUM.

De aliis Levitis, Caathitis, Gersonitis, & Meraritis, qui inserviebant Tabernaculo, ac Templo, & de eorum ministeriis. De urbibus Levitarum, atque eorum agris suburbanis, emptitiis, & votivis. De Nathinæis servis Tabernaculi, & Templi; ac de religiosis sectis Scribarum, Pharisæorum, Saducæorum, Nazaræorum, Rechabitarum, Essenorum, Assidæorum, Dosithæorum, Hemerobaptistarum, & Herodianorum. Circa quos omnes Origo, Virtutes, ac Vitia demonstrantur.

SUMMARIUM.

1 *Primogenita omnia à Deo sibi reservata. Et cur?*
2 *Tribus Levi mancipata Deo in ministerium sibi.*
3 *Levitæ numerati in deserto erant viginti duo millia.*
4 *Primogenitorum numerus major, quam Levitarum in deserto.*
5 *Levitæ destinati ad Divinum servitium,* & *quomodo consecrati?*
6 *Ritus,* & *Cæremoniæ octo in consecratione Levitarum.*
7 *Levitæ per desertum deferebant totum Tabernaculum sacrum.*
8 *Levi habuit tres filios, Caath, Gerson,* & *Merari.*
9 *Tres familiæ, seu Columnelli Levitarum, Chaathitæ, Gersonitæ,* & *Meraritæ.*
10 *Moyses,* & *Aaron erant de progenie Caath filii Levi.*
11 *Sacerdotium Hebræorum firmatum fuit à Deo in progenie Aaronis; ideò omnes Sacerdotes erant de Tribu Levi; sed non omnes Levitæ erant Sacerdotes.*
12 *Delatio Tabernaculi,* & *Arcæ fœderis pro parte divisa inter Levitas.*
13 *Caathitæ tamquam nobiliores portabant sanctiora de Tabernaculo: sed velis involuta.*
14 *Gersonitæ portabant operimenta Tabernaculi.*
15 *Meraritæ deferebant tabulas,* & *columnas Tabernaculi.*
16 *Levitæ per desertum excubias circa Tabernaculum tota nocte faciebant;* & *laudes Deo canebant.*
17 *Levitæ ab anno trigesimo usque ad quinquagesimum serviebant Tabernaculo.*
18 *Levitarum munia sex post ædificatum Templum.*
19 *Levitis civitates 48. datæ ad habitandum; cum campis suburbanis passuum mille per gyrum.*
20 *Levitæ habebant agros emptitios, vel ex voto, aut piis legatis relictos.*
21 *Levitarum divitiæ,* & *opes magnæ.*
22 *Nathinæi quinam essent,* & *cur Levitis servirent?*
23 *Fœdera ab antiquis fiebant prævio cibo,* & *potu.*
24 *Georgius Cornelius Episcopus Patavinus Anno 1644. quomodo pacificaverit homines septem Communium suæ Diœcesis?*
25 *Cardinalis Cornelius Anno 1697. è Legatione Lusitana vocatus à Papa Innocentio XII. ad Purpuram,* & *ad Episcopatum Patavinum.*
26 *Scribæ quinam essent in lege Mosaica?*
27 *Scribæ erant de omni Tribu,* & *quamvis laici poterant explicare legem divinam populo,* & num. 30.
28 *Tribus Simeon quare dispersa inter alias Tribus?*
29 *Scribæ,* & *Rabbini secundùm aliquos erant de Tribu Issachar.*
31 *Templum an intrarent Scribæ, ut docerent populum?*
32 *Synagogæ erant ampla ædificia, in quibus Scribæ explicabant Legem Divinam.*
33 *Scribæ,* & *Rabbini in porticu Templi docebant populum.*
34 *Discipuli sedebant ad pedes Magistri, eo docente.*
35 *Scribarum ambitio,* & *vanagloria.*
36 *Concupiscere mulierem innuptam, pejerare,* & *vindictam sumere, non esse peccatum Scribæ docebant.*
37 *Talmudici Rabbini appellantur* Chachamin.
38 *Talmud liber quid contineat ex Deciano Criminalista,* & *publico Lectore in Archigymnasio Patavino?*
39 *Rabbinorum errores,* & *deliramenta 38. contenta in libro Talmud.* & num. 40.
41 *Talmudicos libros igne consumptos Venetiis Anno 1533. ex Decreto Excellent. Magist. contra blasphemias.*
42 *Constitutiones Pontificiæ contra libros Talmudicos.*
43 *Pharisæi quinam essent? Qui adoptarentur inter illos?*
44 *Collegia DD. Juristarum,* & *Philosophorum Paduæ non aggregant in se nisi Doctores Nobiles.*
45 *Pharisæorum vitia,* & *errores.*
46 *Pharisæorum secta subdivisa in aliis sectis.*
47 *Phylacteria Pharisæorum, quid essent?*
48 *Saducæi quinam essent? Unde sic dicti? Quinam eorum errores?*
49 *Saducæorum secta amplissima, nam vergebat in Epicureismum,* & *Atheismum.*
50 *Nazaræi quinam fuerint?*
51 *Nazaræi servabant quinque regulas. Et quas?*
52 *Chenchræ qui sint?*
53 *Nazaræi fuerunt figura nostrorum Regularium.*
54 *Joseph Patriarcha an fuerit Nazaræus?*
55 *Absalon an fuerit Nazaræus?*
56 *Christus an fuerit Nazaræus? An sibi aliquando tonderet capillos?*
57 *Rechabitæ quinam essent? Quæ eorum tria vota?*
58 *Monastica,* & *Regularis vita an ortum habuerit à S. Elia?*
59 *Rechabitarum mirabile experimentum jussu Dei factum.*
60 *S. Elias,* & *Eliseus emiserunt tria vota Religiosa.*
61 *Esseni quinam essent? Quando inceperint?*
62 *Eunuchos facere prohibitum erat Hebræis tum homines, tum animalia.*
63 *Esseni erant Monachi Christiani à S. Marco instituti.*

64 *Eſſenorum claſſes duæ.*
65 *Aſſidæi quinam eſſent?*
66 *Doſithæi qui?*
67 *Doſithæi nautæ exemplum curioſum de obſervatione Sabbati.*
68 *Hemerobaptiſtæ quotidie corpus ſuum lavabant?*
89 *Herodiani quinam eſſent?*

POſt notitiam datam Lectoribus de Summis Pontificibus, ac Sacerdotibus Aaronicis tum Principibus, tum inferioribus; oportet verba facere de aliis Levitis, qui Tabernaculo, ac Templo ſerviebant, nec non de aliis perſonis, quæ ſe Divino ſervitio applicabant, quales erant Nathinæi, Scribæ, Phariſæi, Saducæi, Nazaræi, Rechabitæ, Eſſeni, Aſtidæi, Doſithæi, Hemerobaptiſtæ, & Herodiani; de quibus omnibus hìc agendum.

1 Quod ad Levitas in univerſum attinet, ſciendum eſt. In exitu Iſrael de Ægypto Deum ſibi reſervaſſe omnia primogenita Hebræorum, ut legitur *in Exod. cap. 13. verſ. 12.* eò quòd ad Iſraelitarum favorem cuncta Ægyptiorum primogenita occidiſſet. Noluit autem Deus dicta Primogenita in ſuo ſervitio pro Sacrificiis, & miniſteriis in Tabernaculo, atque Templo retinere; ſed eorum loco aſſumere ſibi in miniſtros Tribum Levi, ut innuimus ſupra *Deciſ. XXII. num. 3.* idcircò poſt
2 peractam conſecrationem Aaronis, & Sacerdotum filiorum ejus, præcepit Dominus numerari omnes de Tribu Levi ab uno menſe, & ſupra, & inven-
3 ti ſunt Levitæ vigintiduo millia. Deinde pariter ab uno menſe, & ſupra collecta fuit ſumma omnium Primogenitorum populi Iſrael; quæ, quia ad vigintiduo millia ducenta ſeptuaginta tria aſcendere deprehenſa eſt; pro æqualitate conſtituenda, protinus illa ducenta ſeptuaginta tria Primogenita fuerunt redempta, pretio ſiclorum quinque per ſingu-
4 la capita, & tota hæc pecunia data fuit Aaroni, & filiis ejus, ut differit Torniell. *ad Annum Mundi 2545. num. 8.* & Salianus *ad eumdem Annum n. 85. & 86.* ubi doctè advertit, quòd Levitæ fuerunt verè vigintiduo mille trecenti; ſed illi trecenti non fuerunt computati, eò quia tot erant Primogeniti viventes de Tribu Levi, quos tamquam ſuos Dominus noluit unà cum aliis Levitis ſibi à populo offerri, & dono dari.

5 Deſtinati igitur fuerunt Levitæ ad Divinum ſervitium, & ad hunc effectum fuerunt conſecrati, & iiſdem propria munia, & officia impoſita. Eorum conſecratio deſcribitur *in libro Numeror. cap. 8. verſ. 5. & ſeqq.* his verbis: *Et locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens: Tolle Levitas de medio filiorum Iſrael, & purificabis eos juxta hunc ritum: Aſpergantur aqua luſtrationis, & radant omnes pilos carnis ſuæ. Cumque laverint veſtimenta ſua, & mundati fuerint, tollent bovem de armento, &c. Deindè, & applicabis Levitas coram Tabernaculo fœderis, convocata omni multitudine filiorum Iſrael. Cumque Levitæ fuerint coram Domino, ponent filii Iſrael manus ſuas ſuper eos, & offeret Aaron Levitas, munus in conſpectu Domini à filiis Iſrael, ut ſerviant in miniſterio ejus. Levitæ quoque ponent manus ſuas ſuper capita boum; è quibus unum facies pro peccato, & alterum in holocauſtum Domini, ut depreceris pro eis. Statueſque Levitas in conſpectu Aaron, & filiorum ejus, & conſecrabis oblatos Domino, ac ſeparabis de medio filiorum Iſrael, ut ſint mei, & poſtea ingrediantur Tabernaculum fœderis, ut ſerviant mihi.* In qua quidem Levitarum conſecratione octo ritus, ſeu cære-
6 moniæ fuerunt præceptæ; ac in omni eorumdem initiatione obſervandæ. Primò, ut Pontifex aſpergeret eos aqua luſtrationis, quæ mixta erat cineribus vitulæ rufæ, de quibus Apoſtolus *ad Hebr. cap. 19.* mentionem fecit. Secundò, ut ipſi Levitæ raderent ſibi omnes pilos carnis ſuæ; cujus actionis myſterium explicat S. Gregor. *libr. 5. Moral. cap. 23.* Tertiò, ut lavarent Veſtes ſuas. Quartò, ut fieret immolatio duorum boum; unus in holocauſtum; alter pro peccato. Quintò, ut iidem Levitæ offerrentur Deo in Tabernaculo coram toto populo; à quo cenſebantur oblati, & donati Deo. Sextò, ut filii Iſrael ſuas manus eis imponerent in ſignum abdicationis dominii. Septimò, ut aliquantulum elevati de terra agitarentur modicè ad quatuor plagas mundi adinſtar oblatarum rerum Deo, per cæremoniam dictam *Tenuphi*, de qua *Levit. cap. 7. verſ. 30.* Octavò, Levitæ ipſi imponerent manus ſuper dictis duobus bovibus immolandis; quarum Cæremoniarum ſignificationem declarat Cornelius à Lapide *d. cap. 8. Numer. verſ. 7. & ſequentibus.*

Quò verò ad Levitarum munia, & officia diſtinguendum eſt tempus itineris, ac delationis Tabernaculi uſquequò populus Hebræus poſſideret Terram promiſſam, & tempus, in quo fabricatum erat Templum, & ceſſaverat deportatio Taberna-
culi. Primo tempore præcipuum munus Levitarum 7
erat delatio Tabernaculi; quæ quidem delatio fuit tripliciter diſtributa Levitis, prout eorumdem tres erant columnelli, ſeu familiæ deſcendentes à tribus filiis Levi.

Quapropter hìc memoria repetendum, quòd
Patriarcha Levi, filius Jacob, habuit tres filios 8
Caath, Gerſon, & Merari. Geneſ. cap. 46. verſ. 11. ex quibus tribus filiis prodierunt omnes Le-
vitæ per tres columnellos, ſeu familias; quæ nomi- 9
nabantur Caathitæ, Gerſonitæ, & Meraritæ, ipſeque Moyſes, & Aaron erant de columnello, & fa-
milia Caathita; nam Caath genuit Amran; Amran 10
verò genuit Aaron, Moyſen, & Mariam ſororem eorum. *Numer. cap. 26. verſ. 59.* & ſic Moyſes, Aaron, & Maria erant Nepotes Caath. In Aarone
poſtea, & ejus filiis, ac deſcendentibus Deus conſti- 11
tuit Sacerdotium, & hinc eſt, quòd omnes Sacerdotes erant Levitæ; ſed non è contra omnes Levitæ obtinebant Sacerdotium. Idcircò, cùm Levitæ eſſent in triplici differentia; quia alii deſcendebant à *Caath*, & dicebantur *Caathitæ*; alii prodibant à *Gerſon*, & nuncupabantur *Gerſonitæ*; & alii proveniebant à *Merari*, & appellabantur *Meraritæ*; itinerantibus filiis Iſrael, quando opus erat deferre Tabernaculum, Arcam fœderis, & alias res ſacras per
deſertum; fuerunt partita munia, atque onera 12
iiſdem omnibus Levitis per Moyſen, & Aaron hoc pacto.

Caathitis tamquam nobilioribus propter Moyſen, & Aaron, qui erant de eodem columnello,
data eſt cura ferendi nobiliora, & ſanctiora, vide- 13
licet Arcam fœderis, menſam propoſitionis, candelabrum aureum, & Altare incenſi cum omnibus ad ſingula ſpectantibus; hac tamen conditione, ut illa non tangerent; ſed nec ulla curioſitate inſpicere attentarent, quæ in Sanctuario erant, antequam involuta eſſent; alioquin ſcirent, ſe morituros. Propterea namque mandatum fuerat Sacerdotibus, ideſt Aaroni, & filiis ejus, ut quotieſcumque movenda forent caſtra, ipſi dumtaxat ingrederentur Tabernaculum, & ſingula concinnè compoſita velamentis involverent, mitterentque vectes, & efferrent, & deinde filii, & deſcendentes *Caath*; ac etiam filii ipſius Moyſis eadem bajularent.

Gerſonitis aſſignatum fuit munus, & onus aſpor-
tandi cortinas Tabernaculi, & alia ejus operimenta, 14
& item cortinas Atrii, & omnia, quæ ad Altare holocauſti pertinebant.

Meraritis fuit datum onus deferendi tabulas
Tabernaculi, & Vectes ejus, & columnas, earum- 15
que baſes; nec non atrii columnas, cum baſibus, &
paxil-

paxillis, & funibus ſuis. Et quia filii *Caath*, quibus ſacratiora, eademque leviora onera obtigerant, propriis ea humeris bajulare debebant: onera verò Meraritarum duplo graviora erant oneribus Gerſonitarum: proptereà Moyſes, de ſex plauſtris, & duodecim bobus, quæ Principes Tribuum obtulerant, *Numer. capit. 7. verſ. 2.* nihil dedit Caathitis; ſed Gerſonitis duo tantum plauſtra, & quatuor boves; Meraritis verò elargitus eſt plauſtra quatuor, & boves octo; quibus ſuas Tabernaculi portiones vehere per deſertum poſſent. Hæc fuerunt munia præcipua Levitarum in itinere; de quibus agit Torniellus *ad Annum Mundi 2545. num. 8.* & Salian. *ad eumdem Annum num. 90. & ſeqq.* ubi addit duo alia munia, & officia; videlicet, excubare tota nocte in cuſtodia Tabernaculi, more mi-
16 litum fidelium, dividendo noctem in quatuor vigilias; ut una cohorte vigilante, aliæ requieſcerent: & pſallerent laudes Deo in eodem Tabernaculo; juxta teſtimonium Pſalmiſtæ dicentis: *Ecce nunc benedicite Dominum omnes ſervi Domini: Qui ſtatis in domo Domini, in atriis domus Dei noſtri: In noctibus extollite manus veſtras in Sancta, & benedicete Dominum. Pſalm. 133. verſ. 1. & ſeqq.* Ad præmiſſa autem onera Levitæ non obligabantur, niſi ab anno
17 trigeſimo ſuæ ætatis uſque ad annum quinquageſimum; quo completo, tamquam jubilati ab oneribus cujuſcumque muneris, & officii vacabant, etſi ſtipendiis Tabernaculi viverent. Et hæc de tempore itineris ad terram promiſſam, & ante fabricationem Templi in Jeruſalem.

Secundo autem tempore; ſcilicet fabricato, vel mox fabricando Templo quando amplius non erat Tabernaculum circumferendum; iiſdem Levitis
18 ab anno vigeſimo abſque alio termino ſenectutis impoſita ſunt ſequentia munia, onera, & officia. I. Ut ſervirent Sacerdotibus in his, quæ concernebant Sacrificia, & functiones ſacras. *1. Paralipom. cap. 13. verſ. 24.* II. Ut per ordinem Oſtiarii eſſent; ideſt cuſtodes quatuor portarum Templi. III. Ut cuſtodirent Gazophylacium, & theſauros repoſitos in Templo, ſivè jure proprietatis ipſius Templi, ſivè jure depoſiti. IV. Ut quotidie canerent, & pſallerent Divinas laudes in Templo; quando manè, & Veſpere offerebatur juge Sacrificium; & in Sabbatis, ac Neomeniis, aliiſque ſolemnitatibus, pulſantes muſica inſtrumenta. Ad hunc effectum à Samuele propheta fuerunt inſtituti Cantores, & ab eo inſtructi in cantu Hymnorum, & Divinarum laudum, ut notat Salianus *ad Annum Mundi 2962. num. 101.* Cumque ingens factus eſſet numerus Levitarum canentium tempore David; hi fuerunt diviſi in 24. Vices, ſeu claſſes, ut ordinatim pſalleret in Templo, & in aliis locis deputatis ad Divinas laudes, ut habetur in *libr. 1. Paralipom. cap. 25.* Qui quidem Cantores dicebantur etiam Prophetæ, ut dicemus infra *Deciſ. XXV. num. 47.* V. ut prædicarent populo, ipſumque docerent legem Dei, & ſervare præcepta tam moralia, quàm judicialia, & cæremonialia; & VI. Ut judicarent cauſas minores ad Religionem ſpectantes; ad quem effectum in omnibus Civitatibus terræ Promiſſæ deputabantur Judices iidem Levitæ; à quorum ſententiis dabatur appellatio ad Summum Pontificem, & Concilium *Sanhedrim*, quod erat in Jeruſalem, ut fuſiùs ſcribit Torniell. *ad Annum Mundi 3020. à num. 3. & ſeqq.* & Salian. *ad Annum 3021. à num. 15. & ſeqq.* ubi putat, Levitas in omnibus urbibus fuiſſe Judices Aſſeſſores dati ſingulis Laicis Magiſtratibus, ut unà ſecum quaſcumque cauſas judicarent.

Illud autem eſt notatu dignum circa Levitarum perſonas; quòd licet ipſis in diviſione terræ Pro-
19 miſſionis non fuerint aſſignatæ poſſeſſiones terrarum, ſic Deo præcipiente, qui voluit eſſe eo-

rum poſſeſſio, & hæreditas. *Numer. cap. 18. verſ. 20.* Nihilominùs, cùm Iſraelitæ terram Promiſſionis occupaſſent, voluit Deus, ut Levitis darentur quadraginta octo Urbes ad habitandum; nec non ſuburbana earum, ſpatio mille paſſuum per circuitum, pro paſcuis ſuorum pecorum, & jumentorum, ut legitur *in libr. Numer. cap. 35. verſ. 3. & ſeqq.* Idcirò Levitæ erant Domini proprietarii, & poſſeſſores omnium domorum, quæ conſtitutæ erant in prædictis 48. Civitatibus, in una quarum ſervabant Tabernaculum fœderis, antequam fabricaretur Templum in Jeruſalem; ubi conveniebant per vices, & hebdomadas ſuas ad miniſtrandum Sacerdotibus, deinde revertebantur ad ſuas Urbes, & domos; quas illis prohibitum non erant vendere, ac redimere, atque anno Jubilæi recuperare, prout faciebant Laici de poſſeſſionibus ſuis; quod docet Torniellus *ad Annum Mundi 2583. num. 31. & Anno 3552. num. 9. & 10.* Salianus *ad Annum 2583. num. 140. & ad Ann. 2590. uum. 27.* Cornel. à Lapide *in dict. cap. 35. libr. Numer. verſ. 2. & 3.* Addens, quòd Levitæ, & Sacerdotes præter Urbes, domos, & agros ſuburbanos antedictos, po-
terant alios agros, ut vineas propria pecunia eme- 20
re; nec non ex voto, oblatione, vel piis legatis ſibi relictos retinere; adeò ut eis vetitum fuerit tantummodò jure hæreditario bona aliarum Tribuum capere in Judæa; extra Judæam verò paſſim hæreditare ſtabilia, ac poſſidere valebant; & hinc eſt illud, quod Salomon dixit Abiatharo Sacerdoti, *3. Reg. 3. verſ. 26. Vade ad agrum tuum.* Et de Jeremia Sacerdote, quòd emerit, & poſſederit agrum. *Jerem. cap. 32. verſ. 9.* Et quòd Sanctus Barnabas Levites, Cyprius genere, vendiderit agrum,
quem habebat. *Act. cap. 4. Verſ. 37.* Ex quibus reſul- 21
tat, magnas fuiſſe opes, ac divitias Levitarum, penſatis ſimul Decimis Univerſalibus, Oblationibus, Primitiis, ac Victimis. Et hæc de iiſdem Levitis dicta ſint ſatis.

Porrò præter Levitas, non pauca aliarum perſonarum genera erant mancipata Divino ſervitio in Lege Moſaica; de quibus breviter oportet hìc agere; ut totius Cleri Aaronici Sæcularis, & Regularis; ordinarii, & extraordinarii ſufficiens notitia habeatur. Et quidem in primo loco veniunt

Nathinæi. Hi ducebant originem à Gabaoni-
tis, qui cùm audiſſent, Iſraelitas è Deſerto prope- 22
rare, & in ſe irruere ad internecionem, nec ſperarent viribus, aut precibus ſe tueri, ad aſtutiam ſe converterunt, ſumentes duri panis fruſta, & utres vinarios ſciſſos, & calceamenta perantiqua; & fingentes ſe de longè venire, acceſſerunt ad Joſue Principem populi, & coram eo, ac Summo Pontifice Eleazaro, ac aliis principalibus populi Iſrael dixerunt, ſe miſſos à Senioribus, & habitatoribus terræ ſuæ, & narrantes magnalia Dei Iſrael, rogaverunt, ut eos, ac ſuos omnes in ſervos acciperent, & ſecus fœdus inirent. Quòd miſericordia moti fecerunt Joſue, & alii Duces exercitus, jurantes ſe eis non nocituros, ut legitur in *Joſue cap. 9. verſ. 11. & ſeqq.* & narrat Joſephus *lib. 1. Antiquitat. cap. 1. & 2.* ubi ſcribit, quòd *Eleazarus Pontifex cum Senatu juravit, habituros ſe eos pro amicis, ac ſociis, nihil contra eos injuſtum molituros; & in ſignum initi fœderis, de cibariis
eorum ſuſceperunt.* Hanc cæremoniam in ſtipulanda 23
amicitia, & reconciliandis animis hoſtium manducandi, & bibendi ſimul, obſervant Sacri Interpretes relati circa hos Nathinæos à Salian. *ad Annum Mundi 2584. num. 152.* ubi eam pluribus antiquorum Patriarcharum exemplis confirmat, quibus addere liceat, quod obvenit Illuſtriſſimo, ac Reveren-
diſſimo Georgio Cornelio Epiſcopo Patavino An- 24
no 1644. in initio ſui regiminis Epiſcopalis: cùm enim eſſet in Viſitatione ſeptem Communium, Mon-

tium

tium scilicet altissimorum, ubi bellicosi homines, teutonico idiomate loquentes degunt sub Patavina Diœcesi, & ibi quamplures inter se discordes ad pacem induxisset, firmatis concordiæ articulis, exhibuerunt ipsi magnam Trullam mero plenam, poscentes, ut Dominatio ejus Illustrissima, ac Reverendissima, ex ea biberet, atque cæteri omnes in signum sinceræ amicitiæ; quod benignè fecit Antistes; cujus memoria sit in benedictione æterna ob ejus egregias dotes, roburque in Ecclesiæ Juribus tuendis; cujus meritissimus Nepos tùm in prosapia, tùm in regimine tanti Episcopatus est Eminentissimus, ac Reverendissimus Georgius Cornelius ex Legatione Lusitana à SS. D. N. Innocentio
25 XII. ad Cardinalitiam Dignitatem, & ad spirituale connubium cum hac Patavina Ecclesia nuper est electus. Gabaonitarum autem fraude detecta ab Israelitis, fremuit Exercitus universus, voluitque eos delere; sed Principes, & Duces ob jusjurandum servarunt eos innocuos, at damnarunt eos, ut ligna cæderent, & aquas comportarent in servitium Levitarum, pro usu Sacrificiorum, & dicti sunt *Nathinæi*, quasi dati, & donati in Templi famulatum; quomodo Religiosi Laici etiam nunc appellantur, qui se sponte suaque dedicant ad opera servilia in Dei, & Religionis obsequium, ut disserunt Torniell. *ad Annum Mundi* 2545. *num.* 15. & Salianus *ad Ann.* 2584. *à num.* 149. *& seqq.* ubi refert discrepantiam Scripturistarum circa prædicti Jurisjurandi Josue, ac Principum Israelitici populi obligationem, & validitatem.

Scribæ erant pariter principales Ministri in Dei
26 servitio, nempè Legisperiti, Doctores, Magistri, & communi titulo vocati *Rabbini*; nam Rabbi est vox hebraica, quæ interpretatur Magister meus. Magri *in Hierolexicon Verb. Rabbi*, & Barradas *in Evangel. tom.* 3. *lib.* 8. *cap.* 19. ubi disputat de origine, ac derivatione hujus vocis *Scribæ*, & concludit ita dici à Litteratura, & Sapientia; erant enim Scribæ Rabbini, & homines Sapientes apud Judæos, ad instar Magorum apud Chaldæos; Philosophorum apud Græcos, & Jurisperitorum apud Latinos, ad quos spectabat difficultates Sacræ Scripturæ tùm in scriptis, tùm viva voce exponere. Tirinus *in lib.* 1. *Esdræ cap.* 7. *vers.* 6. & Barradas *d. cap.* 19. Idcircò cùm Magi venissent Jerosolymam quærentes, ubi esset, qui natus erat Rex Judæorum, Herodes *congregans omnes Principes Sacerdotum, & scribas populi, scisciitabatur ab eis, ubi Christus nasceretur? Matth. capit.* 2. *vers.* 4. attinebat enim ad eosdem Scribas scire, quod Lex Mosaica diceret, idest Scriptura Sacra de loco, & tempore ortus futuri Messiæ. Eodem modo ubi Evangelistæ *Matthæus cap.* 22. *vers.* 35. *& Lucas cap.* 10. *vers.* 25. narrant, quòd unus legis Doctor, & Legisperitus interrogavit Salvatorem, quodnam esset mandatum magnum in Lege? idem referens *Marcus cap.* 18. *vers.* 28. vocat illum Doctorem, & Legisperitum *Scribam*, dicens: *Et accessit unus de Scribis, & interrogavit eum, quod esset primum omnium mandatum?*

Erant autem hi Scribæ non de sola Tribu Levitica, & Aaronica; sed etiam de aliis Tribubus
27 Israel; tunc enim non solùm obligatio docendi populum Legem Dei incumbebat Sacerdotibus, & Levitis, ut diximus supra *Decis.* XXIII. *num.* 22. sed transibat pariter in Laicos Litteratos, & Legisperitos de qualibet Tribu, juxta observationem Saliani *ad Ann. Mundi* 3123. *num.* 2. & Barradæ *in Evangel. tom.* 2. *lib.* 3. *cap.* 51. *vers. Docet tamen*, & ibi Abulens. *in lib.* 2. *Paralipom. cap.* 15. *quæst.* 4. Imò videtur communis opinio Scripturistarum, quod *Scribæ* essent de Tribu Simeonis; ea ratione, quia, sicut Levitæ receperunt quadraginta octo Civitates ad habitandum, ut paulò ante innuimus *n.* 19. non quidem omnes simul unitas, sed dispersas in omnibus, & singulis possessionibus aliarum Tribuum ex Dei speciali providentia, ut commodiùs possent ipsi Levitæ, ac Sacerdotes populos instruere in Divinis mandatis, ut notat Torniellus *ad Annum Mundi* 2591. *num.* 9. ita, sic Deo permittente, Tribus Simeonis coacta fuit deserere suas primas possessiones, & habitare intra terminus Tribus Judæ ob causas rela-
28 tas *in lib. Josue cap.* 19. *à n.* 1. *& seqq.* ubi Cornel. à Lapide, & Magri *in Hierolexicon Verbo Scriba*, *& in Opusculo de Contradictionibus Sacræ Scripturæ cap.* 49. *Genesis*, *vers.* 7. ubi sic ait: *Judaicæ tribus, quæ prima erat, plus spatii contigerat errore Geometricorum: qui error correctus fuit jussu Principum; tunc filii Simeon prima possessione privati, & inter possessionem filiorum Juda excepti in alterius Tribus terminis habitarunt*. Ita Abulen. *Insuper cum posita crevisset Tribus Simeonis novas sedes, & possessiones sibi quæsivit, ut habetur Paralip.* 4. *Denique Scribæ, ac Legisperiti erant ex ista tribu oriundi, qui per omnes Tribus dispersi sunt, ut populum in lege instruerent*. Ita Cornel. à Lapide, *& Rabbi Salomon*. De hac autem dispersione Tribus, & filiorum Simeonis loquitur his verbis Cornelius à Lapide *in Genesi cap.* 49. *vers.* 7. explanans scilicet illam prophetiam Patriarchæ Jacobi; *Dividam eos in Jacob, & dispergam eos in Israel. Ne scilicet rursum capita conferant, & suo consilio alii perniciem machinentur. Id impletum est in Levi, quia Levitis nulla sors obtigit in Chananæa: sed fuere per omnes Tribus dispersi. In Simeone quoque, quia ei data fuit Sors, & sedes in medio Tribus Juda. Jos.* 19. *vers.* 2. *&* 9. *Rursum cùm Tribus Simeon excrevisset, novas sedes quæsivit, & pars in Gador, pars in monte Seir abiit*. 1. *Paralipom.* 4. *vers.* 27. 39. *& 42. Denique Scribæ, & Legis periti, ex Simone oriundi, qui ut Sacerdotes, sparsi fuerunt per omnes Tribus, ut populum in Lege instruerent*.

Cæterùm prædictos Scribas, Legis Doctores, ac Rabbinos fuisse de Tribu Issachar, ob illa Verba:
29 1. *Paralip. cap.* 12. *vers.* 32. *De filiis Issachar viri eruditi, &c.* voluit *ibi Gloss. Ordin. atque* Lyran. & Abulens. *in Gen.* 49. quos allegat Barradas *dict. tom.* 3. *in Evangel. lib.* 8. *cap.* 19. Sed verius est, quòd Scribæ prædicti erant de omni Tribu; nam unicuique Sapienti licebat de lege disserere, disputare, & erudire plebem; & sic David, qui erat de Tribu
30 Juda, fatetur, se hoc munere functum, dùm dixit: *Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem Sanctum ejus: Prædicans* (notetur) *præceptum ejus. Psal.* 2. *vers.* 6. Et Apostolus Paulus, qui erat de Tribu Benjamin ingressus Synagogam Antiochiæ Pisidiæ, fuit invitatus à Principe Synagogæ ejusdem habere sermonem exhortationis ad plebem; cui proindè statim prædicavit Christum, ut legitur *Act. cap.* 13. *vers.* 15. Imò Christus Dominus de prædicta Regia Tribu Juda, & Davidica prædicabat, & docebat, vocabaturque *Rabbi*, ut pluries legitur in Evangelio, & de se testatus fuit coram Calpha: *Ego palam locutus sum mundo: Ego semper docui in Synagoga, & in Templo, quò omnes Judæi conveniunt. Joan. cap.* 18. *vers.* 20.

Sed dicet aliquis: Si in Templo interiori erat Altare propositionis, nempè in Sancta, ubi non ingrediebantur, nisi Sacerdotes; & Altare cum Arca,
31 in Sancta Sanctorum; ubi non intrabat, nisi solus Summus Pontifex semel in anno; extra verò in Atrio Templi erat Altare holocautomatum, pro Sacrificiis Hostiarum, & animalium, ubi in Templo erat locus aptus ad docendum, & prædicandum? Respondetur, quòd licèt Scribæ, & Rabbini Hebræorum soliti essent explicare Legem Divinam in Synagogis, quæ erant ampla ædificia facta, ut populus doceretur in eis, quorum immensus numerus erat tùm in omnibus Civitatibus Judæorum,

rum, juxta illud, quod describit de Redemptore no-
32 stro *S. Matth. cap.* 4. *vers.* 13. scilicet: *Circuibat JESUS totam Galilæam, & docebat in Synagogis eorum*. tùm in eadem Urbe Jerosolyma, in qua 480. numerantur à Genebrardo *in Chronol.* relatum à Menochio *in Storeis part. & Centuria* 1. *cap.* 91. de quibus dicitur, quòd Scribæ amabant *primas Cathedras in Synagogis. Matth. cap.* 23. *vers.* 6. Et quòd Salvator nostet *Intravit secundum consuetudinem suam die Sabbati in Synagogam, & surrexit legere. Luc. cap.* 4. *vers.* 17. Nihilominùs præter Sinagogas prædictas mos erat Scribarum, & Rabbinorum docere populum, & explicare Legem etiam in Templo Jerosolymitano; non intra Templum in Sancta, vel in Sancta Sanctorum; sed in porticu Templi, ut advertit
33 S. Antonin. 1. *part. tit.* 5. *c.* 1. §. 5. ibi enim erat Aula, & locus dispositus cum Cathedis, & subselliis ad sedendum, & ad docendum, de quo Templi loco, idest Porticu, & Atrio intelligendus est D. Paulus, dum dixit *Act. cap.* 24. *vers.* 12. *Neque in Templo invenerunt me cum aliquo disputantem*. Et idem docent Montanus, & alii allegati per Barradam *in Evangel. tom.* 1. *lib.* 10. *cap.* 14. *vers. Invenerunt illum in Templo*, ubi eruditè advertit, quod Scribæ sedebant in Cathedris, tamquam Doctores, & Magistri; discipuli autem in pavimento super storeas humi stratas ad eorum pedes, juxta illud ejusdem D. Pauli, *Act.* 22. *vers.* 3. *Nutritus sum in ista*
34 *Civitate* (idest Jerusalem) *secus pedes Gamaliel, eruditus juxta veritatem paternæ legis*; & juxta morem Mariæ Madgalenæ de qua S. Lucas *cap.* 10. *vers.* 30. quæ *Sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius*.

Porrò eorumdem Scribarum, tempore Redemptoris nostri, excessiva erat superbia, vanagloria, & ambitio; cujus causa cùm facturi essent eleemosynam faciebant sonare tubam, & ad illius sonitum convocare pauperes; quod à Christo dicebatur non
35 esse faciendum, his verbis: *Cum facies eleemosynam, noli tuba canere ante te, sicut Hypocritæ faciunt in Synagogis, & in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Matth. cap.* 6. *Vers.* 2. Quo loci sic ait Tirinus: *Quod faciebant Scribæ prætextu quidem, ne quis egenus beneficio excluderetur, sed revera, ut multos haberent beneficentiæ suæ spectatores*. Et ad innuendam Scribarum nequitiam, & elevationem valdè conferunt illa alia verba Redemptoris, *in Matth. cap.* 23. *& seqq. Dicunt, & non faciunt. Omnia verò opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus. Amant autem primos recubitus in cœnis, & primas Cathedras in Synagogis, & salutationes in foro, & vocari ab hominibus Rabbi*. Non enim operabantur ex motivo virtutis, & ex amore Dei, sed propter vanam gloriam. Hinc subjunxit Redemptor ad discipulos suos: *Nisi abundaverit justitia vestra plusquam Scribarum, & Pharisæorum, non intrabitis in Regnum Cœlorum. Matth. c.* 5. *Vers.* 20. Nam, ut ajebat S. Augustinus *in libr. de fide, & oper. cap.* 26. *Justitia Scribarum erat, dicere, & non facere*. Siquidem Scribæ docebant, sed non faciebant, & si quid faciebant, propter solam humanam laudem faciebant. Barradas *in Evangel. tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 14. *in fin.* Sed plures alii erant errores Scribarum, inter quos, quòd non esset pecatum concupiscere mulierem innuptam, sed tantummodò actus carnales exteriores, ut notat idem Tirinus *in Matth. cap.* 9. *Vers.* 28. qui subindè *Vers.* 34. *&* 39. ostendit, eosdem Scribas docuisse, non esse peccatum pejerare, neque de injuria vindictam sumere.

Quòd si Scribæ, ac Rabbini eo tempore, quo Salvator vivebat in terris, ita reprehensibiles, & ma-
36 li erant; quantò nequiores sunt Rabbini Judæorum hisce temporibus viventes; qui ab iisdem appellantur *Cachamin*, idest sapientes Talmudici; illi nem-
37 pè qui student scelestissimo libro Talmud; de quo Tiberius Decianus *in tract. Criminal. lib.* 5. *capit.* 12. *num.* 3. sic scribit: *Liber iste, qui Hebraica lingua vocatur Talmud, latina dici potest disciplina, vel doctrina; in quo libro collecta sunt decreta omnia Magistrorum suorum, quos Rabbinos vocant, & omnes traditiones eorum, & divinarum, atque humanarum legum interpretationes, quibus nunc tota Judæorum natio regitur. Qui liber, ut ipsi Hebræi sunt auctores, initium habuit anno* 150. *post ultimam Jerosolymæ desolationem, à Juda quodam Simonis filio, qui omnia decreta Prædecessorum Interpretum, & Rabbinorum, qui ad eausque tempora vixerant, in unum coegit volumen. Post id etiam tempus, annis* 150. *lapsis, idem liber iterum recognitus, & auctus à quodam Joanne Rabbi, Talmud Jerosolymitanum vocatus est. Postremò, anno à Christo nato* 476. *& sic anno* 136. *post præfatam secundam compilationem tertiò compositus à quodam Asse, & quodam Hama Rabbinis, Babylon in Ægypto, quam Cairum vocant, habitantibus, ea de causa Talmud Babylonicum appellatum est, in quo multas hæreses conscripserunt, & docuerunt contra ipsam, quam profitentur, Moysis legem; quinimò contra ipsam naturæ legem, & contra omne Jus gentium; nec non multas, & execrandas blasphemias in Christum Salvatorem nostrum*. Hucusque Tiberius Decianus, olim hujus nostri Publici Gymnasii Patavini Lector in prima Sede, & Juris Cæsarei Professor.

Imò Marquardus *in tract. de Judæis part.* 3. *c.* 1. *num.* 49. affirmat, in eodem libro Talmud contineri deliramenta non solùm falsa, & irrisibilia; sed impia, & inhonesta; quorum catalogum summavit Salelles *de Offic. S. Inquisitionis lib.* 3. *c.* 10. *Regula* 210. *à num.* 105. *& seqq.* Et sunt sequentia. 1. Quòd Deus ante creationem Mundi se exercuerit in creandis diversis aliis mundis; quibus postea destructis, ad hujus creationem descendit. 2. Deum expendere tres cujusque diei primas horas in lectione legis Mosaicæ, & Moysen, aliquando cœlum ascendisse, & repetisse Deum inscribentem accentus in Scriptura Sacra. 3. Primo die novæ Lunæ Septembris Deum universum orbem judicare. 4. Quòd singulis diebus Deus preces, & orationes fundat. 5. Quòd certis temporibus Deus ploret, eò quòd permiserit Templi Jerosolymitani destructionem, & populi sui dispersionem. 6. Quòd in omni novilunio Deus præceperit sacrificium expiationis propter scelus ab eo commissum in spolianda Luna lumine suo. 7. Quòd certis diebus, & horis Deus ludat cum magno quodam pisce, Leviathan vocato. 8. Elementum ignis esse creatum die Sabbati. 9. Quòd quidam Rabbini Deum excommunicaverint. 10. Quemdam Rabbinum se fecisse deferri à Diabolo ad portam Paradisi, quam citò ingressum jurasse, non indè exire; Deumque ibi eum retinuisse, ne perjurus evaderet. 11. Quemdam Angelum peccato coinquinatum flagello igneo à Deo fuisse cæsum. 12. Ab Adamo, & Noe spurcitias carnales plurimas esse commissas. 13. Historiam S. Jobi esse meram fabulam. 14. Davidem non peccasse in adulterrio, & homicidio Uriæ. 15. Nullam honestatem in Matrimonio servandam. 16. De inimicis vindictam sumendam. 17. Gravioribus pœnis esse plectendos eos, qui contradicunt Scribis, & Rabbinis, quàm qui contradicunt legi Moysis. 18. Falsos testes nulla pœna afficiendos. 19. Reum damnatum in concilio, ubi aliquis contradixit, esse ultimo supplicio afficiendum. Si nullus contradixerit, esse liberandum. 20. Crumenam repertam cum nummis non esse restituendam vero domino, si hic spem eam inveniendi amisserit. 21. Judæos omnes teneri ter in die Christianos maledicere, atque pro eorumdem Regum, & Principum extirpatione quotidie orare. 22. Judæos habere præceptum à Deo con-

convertendi in suos usus bona Christianorum : qua via poterunt, dolo, vi, fœnore, furto, & similibus 23. Iisdem Judæis à Deo mandatum esse, ut habeant omnes Christianos in numero bestiarum; & illos tractent tamquam bruta animantia. 24. Quòd si quadrupes Judæi occidat quadrupedem Christiani, nihil reficiendum. Secus si quadrupes Christiani occiderit illum Judæi. 25. Gentilibus, & Paganis per Judæos nullam offensam faciendam; Christianis mortem omni studio procurandam. 26. Quòd si Judæus animo occidendi Christianum occidat Judæum, sit venia dignus. 27. Quòd Judæus videns Christianum præcipitantem, teneatur nulla interposita mora eum in præcipitium impellere. 28. Quòd Imperium Christianorum est execrabilius Imperio Ethnicorum. 29. Judæos obligatos esse evertere, si possint, Templa Christianorum, tamquam domicilia Idololatriæ. 30. Evangeliorum librum igne comburendum. 31. Animas transmigrare de corpore in corpus; ita tamen ut si peccaverit tum in primo, tum in secundo, tum etiam in tertio corpore, dimittitur postea in infernum. Hinc animam Abelis transmigrasse in Seth; Sethi autem animam in Moysen. 32. Animas rudium, & ignorantium non redituras in resurrectione ad sua corpora. 33. Duos è suis Rabbinis die veneris cujusque hebdomadæ creare duos Vitulos, eosque paulò post ab eis devorari. 34. Vitam æternam habituros comedentes saltem ter in die Sabbati. 35. Esse comedendas res impares; quia Deus impari numero gaudet. 36. Orantem versus meridiem adepturum esse sapientiam: versus verò Septemtrionem divitias. 37. Transeuntem inter duos Camelos, vel duas inter feminas numquam esse intellecturum hunc Talmud librum. 38. Dubitare de veritate Talmud esse negare Deum. Hæc Salelles deprompsit ex probatis Auctoribus.

His alia deliramenta addit Masquar. *de Judæis d.*
40 *part.* 3. *cap.* 1. *num.* 49. Videlicet, Adamum fuisse ita magnum in corpore, ut cœlum tangeret. Deum reservare piscem sale conditum pro convivio faciendo Messiæ, cui dabit vinum factum de vineis suis à principio mundi. Deum equitare super Cherubim causa visitandi decem, & octo millia mundos, quos creavit. Maledicentem Deo nulla pœna afficiendum, nisi Dei nomen *Tetragrammaton* protulerit. Alia etiam fœda, & nefanda doceri, à quibus calamus præ verecundia abstinet, subdens Masquardus, ubi supra, anno 1553. Venetiis per Illustriss., ac excellentiss. Magistratum contra Blasphemias fuisse incendio consumpta innumerabilia volumina Talmudica, contra quæ, tamquam continentia tot, & tantos errores, atque contumelias
41 in Deum, ac Redemptorem Nostrum emanarunt quamplures Summorum Pontificum Constitutiones; nempè Innocentii IV. *La seconda Incipit. Impia*. Item Julii III. *la* 24. *Incipien. Cum sicut*. Pauli IV. *la* 3. *Incipien. Cum nimis*. Clementis VIII. *la* 20. *Incip. Cum Hebræorum malitia*. Et præcipuè Gregorii XIII. *la* 70. *Incip. Antiqua Judæorum improbitas*. In qua referuntur multa Judæorum flagitia in contemptum Religionis nostræ, juxta suorum Scribarum, & Rabbinorum iniqua documenta, contra quæ Officium Sanctæ Inquisitionis tenetur procedere, ut latissimè docent Carena *in tractatu de eodem S. Inquisitionis Officio part.* 2. *tit.* 14. §. 13. & Salelles *tom.* 3. *lib.* 5. *cap.* 5. *Regul.* 387. & *lib.* 6. *cap.* 8. *Reg.* 504. ubi *num.* 160. advertit, inflictam esse pœnam Excommunicationis contra Christianos tenentes, legentes, aut typis excudentes libros Talmudicos, Cabalistas, aliosve nefarios codices, vel scripta Rabbinorum Judæorum, & hæc satis sint de eorum Scribis.

Pharisæi quoque spectabant ad Clerum, & Religionem Mosaicam. Erant autem Pharisæi Judæi 43
profitentes se sanctè vivere, & austeram vitam facere; propter quam erant apud plebem in magna existimatione. Dicebantur autem *Pharisæi* à verbo *Phara*, quod significat separare, & dividere, ea ratione, quia vivebant separati ab aliis hominibus habitu, cibo, & moribus, ut differit S. Augustin. *sermon.* 15. *de Verbis Domini*, & notat Barradas *in Evangel. tom.* 3. *lib.* 8. *cap.* 17. Tirinus *in Matth. cap.* 3. *vers.* 7. & Magr. *in Hierolexic. Verb. Pharisæus*, subdens ibidem, varias esse opiniones Scriptorum circa tempus, quo cœperit hæc Pharisæorum secta, quamvis de ea credatur, quòd habuerit ortum tempore Jonathæ Machabæi, scilicet centum, & triginta annis ante adventum Christi. In eam ingrediebantur tum Laici, tum Sacerdotes, & Levitæ, dummodo non essent plebei, sed nobiles conditione, litteris, aut opibus, ad instar Collegiorum DD.
44 Juristarum & Philosophorum Paduæ, in quæ non recipiuntur nisi Cives nobiles, vel eminenti doctrina præclari. Ideò multi de Scribis, & Legisperitis Hebræorum intrabant hanc sectam, & erant Pharisæi de quacumque Tribu; ut testatur S. Paulus de seipso sic scribens ad Philippenses *cap.* 3. *vers.* 5. *Circumcisus octavo die, ex genere Israel, de Tribu Benjamin, Hebræus ex Hebræis, secundùm legem Pharisæus*: nam huic sectæ se adjunxerat zelo majoris observantiæ Legis Divinæ, quam Pharisæi profitebantur, ut explicat Tirinus dicto loco. Major autem pars Pharisæorum erat de Sacerdotibus, ac Levitis, quales fuerunt illi missi à Judæis ad Joannem Baptistam, qui *erant ex Pharisæis*, ut habetur *Joan. cap.* 1. *Vers.* 19. & 24.

At progressu temporis secta hæc Pharisæorum in
varia vitia relaxata est, & præcipuè in hypocrisim, 45
& varias superstitiones; nec non in varios errores, docentes omnia ex facto accidere; arbitrium non esse liberum in homine, animasque piorum hominum in alia corpora transmigrare, qua de causa dixerunt, Christum Dominum esse vel Eliam, vel Jeremiam, vel Joannem Baptistam; quia ipsi Pharisæi putabant animas eorumdem Prophetarum transmigratas in Christum, ut observat Eminent. Card. Baronius *in Apparatu Annalium à n.* 8. & *seqq.* Menochius *in Storeis Centur. prima cap.* 92. & Magri *in Hierolexic. d. Verb. Pharisæus*, referens prædicta vitia, & errores, de quibus frequenter à Christo Domino distringebantur; & Tirinus *in Verb. Pharisæi* subdit, eos fuisse collegas in vitiis, & erroribus cum Scribis, & quòd totum eorum studium in exteriori pietatis specie versabatur.

Hinc cùm Religio Pharisaica cursu temporis à
vera sanctitate defecisset, divisa fuit in varias spe- 46
cies Pharisæorum, quarum septem narrat Julius Maurocenus Neophitus, olim Rabbinus Hebræus in suo opere, *Via della fede mostrata agl' Ebrei part.* 2. *c.* 14. *pag.* 239. desumptas ex libro Talmud in tractatu *Votta*, & sunt hujusmodi. Prima *Pharisæorum Sichimitarum*, qui se circumcidebant, non ut Deo obtemperarent, sed ut hominibus placerent. Secunda *Pharisæorum impingentium*, qui simulantes abstrationem mentis in Deum, dum ambularent, pedibus impingebant in saxa. Tertia *Pharisæorum Sanguinolentorum*, quia (ut docet etiam Magr. *in Hierolex. in Verb. Pallium.*) ponebant spinas in pallii extremitatibus, à quibus eorum pedes puncti sanguinem effundebant. Quarta *Pharisæorum incurvantium*, qui stultè credentes illidere ad divinos pedes, ob Dei immensitatem, toto corpore curvo incedebant. Quinta *Pharisæorum interrogantium*; à quibus flagitabantur apud omnes, *Quid faciam?* ut ostenderent, se legis observatores. Sexta *Pharisæorum amantium*, qui amore præmii pœnitentiam agebant. Septima tandem *Pharisæorum timentium*; qui ex timore pœnæ dicebant, se bene

bene agere; Hæc ex Talmudicis eruditionibus. His addenda est Octava secta *Pharisæorum jejunantium*, qui jejunabant bis in hebdomada, ut dicebat Pharisæus ille in templo, *Luc. cap.* 18. *Vers.* 11. *Jejuno bis in Sabbato*.

Omnia autem opera sua Pharisæi dirigebant ad eum scopum, ut ab hominibus laudarentur, ut ajebat Salvator *Matth. cap.* 22. *Vers.* 5. idcirco dilatabant Philacteria sua, & magnificabant fimbrias, *Philacteria* est nomen Græcum φυλακτήρια nempè *custoditoria*, sive *conservatoria*, & desumitur à verbo φυλάσσω, quod idem est ac custodia; custodiebant enim Pharisæi præcepta Decalogi scripta in chartis, seu membranis, quas irrigatas auro, & complicatas, portabant quasi coronam capitis, ante oculos. Magr. *in Hierolex. Verb. Phylacteria*. Tirin. *in cap.* 23. *Matth. vers.* 5. & Barrad. *d. tom.* 3. *in Evangel. lib.* 8. *cap.* 24. *vers.* 6. ubi alias interpretationes ponit de *Philactteriis*, *ac fimbriis*; Sed omnes tendebant ad demonstrandam superbiam, ambitionem, & hypocrisim eorumdem Pharisæorum; quos acriter redarguebat S. Joannes Baptista vocans eos, *Progeniem*, & *genimina Viperarum*. *Matth.* & *Luc. cap.* 3. *vers.* 7. ex eo quia lacerabant, & rodebant falsis doctrinis eorum Matrem Synagogam, sicut viperæ lacerantur à filiis, quos pariunt, teste Plinio *in Histor. Nat. lib.* 10. *cap.* 62. & Aristotele *lib.* 6. *de Nat. Anim. cap.* 34. Eosdem Pharisæos Christus Dominus fortiter increpabat, ut in *Matth. cap.* 23. ubi octies ipsis interminatur damnationem æternam, cum interjectione illa *Væ!* ob scilicet multiplices, in quibus vivebant, iniquitates; nam ut idem Salvator revelavit Sanctæ Birgittæ, *in Revelat. Extravag. tom.* 2. *cap.* 60. *Lavabant se jugiter, ut viderentur mundi, jejunabant*, & *orabant in aperto, ut vocarentur Sancti, docebant*, & *præcipiebant multa, quæ ipsi minimè faciebant. Sed modicum profuit eis apud Deum; quia intentio eorum erat corrupta*, & *anima immunda*. Et hæc de Pharisæis. Post quos veniebant

Sadducæi, quorum inter Hebræos erat secta pe-
48 culiaris, quæ gloriabatur justitiam colere, & Legem Mosaicam observare, & nominabantur Sadducæi vel ab Hebraica voce *Tsaddic*, seu *Tsedecb* quæ significat justitiam; ut ait Sanctus Epiphanius *Hæres.* 14. S. Hieronymus *in cap.* 22. *Matth.* & Abulensis ibid. *quæst.* 125. vel à quodam *Sadok* eorum institutore, qui cùm fuisset discipulus Antigoni Pharisæi magni nominis, eo derelicto, se conjunxit cuidam Dositeo, apostatæ Judæo, facto Samaritano, ut ex Tertulliano *lib. de Præscriptionib. cap.* 45. scribit Menochius *in Storeis d. part.* 1. *Centur.* 1. *cap.* 93. & Magr. *in Hierolex. verb. Sadducæus*. Hi negabant tum libros Prophetarum, tum cæteros veteris testamenti, & solum Pentatheucum admittebant. Refutabant quascumque traditiones Seniorum, & negabant resurrectionem mortuorum, Animæ immortalitatem, Angelos, & Spiritus, ut legitur *in Matth. cap.* 22. *Vers.* 23. nec non æterna bonorum præmia,
& malorum supplicia, & eorum doctrina vergebat
49 in Epicureismum, atque Atheismum, & hos Sadducæos sectabantur multi Principes Sacerdotum, & ferè Optimates Judæorum, libertati carnis præ aliis inhiantes. Tirinus *in Matth. cap.* 3. *Vers.* 7. Menoch. *d. Centur.* 1. *c.* 93. Idcircò contrarii, atque infensi erant Christo Domino, à quo de errore doctrinæ, & de iniquitate morum reprehendebantur, & convincebantur. *Matth. cap.* 16. *Vers.* 1. & *cap.* 22. *Ver.* 23. eorumque crudelitas sævit in Apostolos, & discipulos Christi, & præcipuè contra Divum Paulum; ut legitur *in Actib. Apostol. cap.* 4. *Vers.* 2. *cap.* 5. *Vers.* 17. & *cap.* 23. *Vers.* 6. & *seqq.* Satis autem sit de his referre, quæ scribit Eminent. Card. Baronius *in apparatu Annal. cap.* 9. his verbis: *Sadducæos inter se feris moribus discrepasse*; & *erga exteros illiberales*, & *inhumanos fuisse, quam ob causam aversatum eos populum, Pharisæorum potiùs audientes fuisse. Josephus de Bello Judaico lib.* 2. *c.* 7. *in fin.* & *lib.* 18. *Antiquit. cap.* 2. *tradit: additque ejus sectæ fuisse paucos; sed ferè dignitate præcipuos*. At relictis his viperarum geniminibus, loquamur de sanctis, & religiosis viris, qui in Lege Mosaica vivebant, quorum præcipui

Nazaræi. Hi erant viri, & mulieres, de quacumque Tribu, à quibus emittebatur votum de ser- 50
viendo Deo sub certis regulis vel ad tempus limitatum, vel in tota vita, ut habetur in *libro Numeri cap.* 6. & ibi Tirinus *Vers.* 2. observans hos Nazaræos dici à verbo Hebræo *Nazir*, quod significat *Segregatum*; quia Nazaræi segregabantur à communi aliorum hominum statu peculiari professione sanctimoniæ, ac Religionis. Menochius *d. Centur.* 1. *cap.* 94. & Magr. *in Hierolexic. Verb. Nazaræus*. Addentes, quod Nazaræatus incepit tempore Moysis, & duravit usque ad Apostolorum ævum; nam Divus Paulus cum aliis suscepit ex voto Nazaræatum ad tempus, ut legitur in *Actib. Apostol. cap.* 18. *Vers.* 18. & *in cap.* 21. *Vers.* 25. quemadmodum tota eorum vita durante fuisse Nazaræos Sampsonem, Samuelem, S. Joannem Baptistam, S. Jacobum Minorem, & alios registrat Tirinus *in libr. Numer. c.* 6. *Vers.* 2.

Regulæ autem servandæ à Nazaræis toto tempo- 52
re, quo eorum votum durabat, erant quinque. *Prima*: Abstinebant à vino, sicera, uvis, ac etiam aceto, sola aqua contenti. *Secunda*: Capillos intonsos ferebant. *Tertia*: Intervenire non poterant exequiis mortuorum, neque cadavera tangere, etsi Patris, ac Matris, neque sepulchra defunctorum; alias remanebant polluti, & contaminati; opusque erat tondere comam, offerre Sacrificium pro expiatione; & reassumere à principio tempus Nazaræatus; & sic fecisse Apostolum Paulum, qui in Chenchris sibi caput totondit, *Cenchræ* est portus Corinthi, 52
ad Orientem, ut inquit Strabo) forsan ob contractam aliquam legalem immunditiam ex contactu alicujus morticini, vel ex aliquo funere putat Tirinus *in cit. cap.* 18. *Actor. Vers.* 18. & Menoch. *in iisdem Actib. lib.* 2. *cap.* 25. *num.* 4. *Quarta*: Completo Nazaræatus tempore offerebant ad portam Tabernaculi tres Victimas; Agnum scilicet pro holocausto, Ovem pro hostia peccati, & Arietem pro hostia pacifica; quæ litabantur à Sacerdotibus. *Quinta*: Tondebant sibi capillos, quos Deo oblatos Sacerdos comburebat, & sic finem habebat Votum, & observantia assumpta Nazaræatus, ut latiùs scribunt Tirinus *in dict. libr. Num. cap.* 6. *Vers.* 2. & ibidem Cornelius à Lapide *Vers.* 9. Salianus *ad Annum Mundi* 2860. *n.* 14. Torniell. *ad Annum* 2545. 53
num. 13. Barradas *in Evang. tom.* 1. *lib.* 10. *cap.* 11. & Menochius *d. Centur.* 1. *cap.* 94. ubi eruditè probat, antiqui testamenti Nazaræos fuisse umbram Religiosorum novæ legis: hi enim separati vivunt à laicis habitu, habitatione, & professione. Abstinent à deliciis per votum paupertatis, sicut illi abstinebant à vino, & ab omni potu, ex quo causari posset ebrietas. Cavent à culpis etiam venialibus; sicut prædicti cavebant ab immunditiis legalibus. Spoliantur omni affectu Parentum. Nutriunt bona desideria, quemadmodum illi comam. Complent tandem Nazaræatum, idest Religionis cursum triplici Sacrificio, scilicet holocausto, hostia pro peccato, & pro gratiarum actione per mortem Sanctam, quam obeunt Religiosi, ac Moniales, quorum vita, bona opera, atque pœnalitates in iisdem Sacrificiis continentur.

Hic autem tria dubia possunt excitari. *Unum* est, 54
an Joseph Patriarcha, atque Pro-Rex Ægypti fuerit Nazaræus? De eo enim Moyses bene-

dicens illius progeniem, ait: *Benedictio illius, qui apparuit in Rubo, veniat super caput Joseph, & super verticem Nazaræi inter fratres suos. Deuter. cap.* 33. *Vers.* 16. Respondetur, Josephum non fuisse Religiosum Nazaræum, quippè hæc Religio Nazaræa cœpit tantumodo tempore Moysis, sed sic appellari per antonomasiam; nam fuit separatus ab aliis suis fratribus in venditione, fuit sanctus, & impollutus resistendo illecebris Heræ suæ, & fuit intonsus toto tempore, quòd stetit in carcere. Ita ex Ruperto Abbate, Cornel. à Lapide *d. cap.* 33. *Vers.* 16. *Deuter. Secundum* dubium est; An Absalom
55 fuerit Nazaræus? siquidem semel in anno tondebat capillos 2. *Reg.* 14. 26. Respondetur, non fuisse Nazaræum; tonsio autem capillorum fiebat ab eo, quia sibi erant oneris; & à mulieribus Hebræis emebantur ducentis Siclis, ut ait ibi Scriptura. *Tertium* dubium est, an Christus Dominus hanc pro-
56 fessionem Nazaræatus fecerit? Et respondetur, non fuisse legalem Nazaræum, tùm quia vinum potabat, tum etiam quia caput suum non radebat, & cæsariem subflavam, capillosque prolixiores portabat; quos tamen aliquando rescidisse, ne nimiùm longi evaderent, verisimile esse affirmat Barradas *dict. tom.* 1. *in Evangel. lib.* 10. *cap.* 11. *in fine.* Vocabatur autem Nazaræus Salvator noster juxta dictum *Matthæi cap.* 2. *Vers.* 23. vel à Civitate Nazareth in qua educatus est, vel quia separatus ab aliis hominibus, *Sanctus, innocens, impollutus, & segregatus à peccatoribus* fuit, ut ait Apostolus *ad Hebr. cap.* 7. *Vers.* 26. Vel etiam quia Nazaræus interpretatur *floridus*; ideò verba illa Isaiæ Prophetæ *cap.* 11. *Vers.* 1. *Egredietur Virga de radice Jesse; & flos de radice ejus ascendet:* ita declarantur à SS. Patribus. *Virga*, idest Deipara egredietur de progenie David filii Jesse. *Et flos de radice ejus ascendet;* idest Christus Nazaræus, floridus omni virtute, gratia, & scientia, ut ex Divo Hieronymo, aliisque Doctoribus Sacris differunt Barradas *dict. tom.* 1. *lib.* 10. *capit.* 11. & Tirinus *in Isaiam cap.* 11. *Vers.* 1. Hæc de Nazaræis, quibus succedunt

Rechabitæ, idest Religiosi vitam Monasticam te-
57 nentes, ita appellati à *Rechab* patre Jonadab, institutoris, qui tria iisdem Religiosis præcipua commendavit. *Unum*, quòd abstinerent à vino. *Alterum*, quòd domos non fabricarent, sed degerent tamquam peregrini in hoc sæculo sub tentoriis. *Tertium*, quòd agros non sererent, neque vineas plantarent; sed in summa paupertate viverent, ut latiùs scribit Sanctus Hieronymus *in Epist.* 13. *ad Paulinum*. Becanus *in Analogia Veter. ac novi Testam. cap.* 9. Menochius *in Storeis d. Centur.* 1. *cap.* 94. Magr. *in Hierolexic. Verb. Recabitæ*, & Tirinus *in lib. Num. cap.* 10. *Vers.* 29. ubi advertit, Recabitas descendere à Madianitis, eorumque fundatorem fuisse *Hobab* filium Jetro Madianitæ, foceri ipsius Moysis, & per consequens ejusdem Moysis cognatum, à quo hi Religiosi piam vitam ducere edocti sunt, abstemii à vino, & ab aliis deliciis, & occupati in continua meditatione, ac contemplatione divinæ legis; idemque autumat Serarius *in Tribæresio lib.* 3. *cap.* 9. & 10. nec non Cornelius à Lapide *in Jere-*
58 *miæ cap.* 35. *Vers.* 2. addentes ibid. probabilius esse, quòd vita Anachoretica, & Monastica derivata ad Christianos initium sumpserit non à S. Elia, sed à prædicto pio, ac sancto Viro *Hobab* cognato Moysis, Cinæo etiam vocato. Cæterùm Salianus *ad Annum Mundi* 3151. *num.* 52. innixus auctoritate Joannis Hierosolymitani *de Institut. Monachor. cap* 5. docet, auctorem, & fundatorem Rechabitarum fuisse prædictum *Jonadabum* discipulum Elisei Prophetæ, ex quo is suscitavit à mortuis filium Sunamitidis, amplexum omne institutum vivendi ejusdem Elisei, quamvis concedat, Rechabitas oriundos à Cinæis cognatis Moysis; & idem sentire videtur Torniellus *Anno Mundi* 3151. *num.* 2. & *Anno* 3428. *num.* 7.

Sed mirabile fertur experimentum factum, jussu 59
Dei, ab Jeremia de Rechabitis proponendo iisdem Calices mero plenos, ut biberent, & eorum constantiam in non bibendo, à quorum exemplo Jeremias cœpit redarguere populum Israliticum de ejus inobedientia erga Dei præcepta: quæ omnia, quia clarè habentur in textu sacro *Jerem. cap.* 35. *à num.* 5. & *seqq.* ideò non me piget Scripturæ verba transcribere; & sunt ista: *Et posui* (ait Jeremias de se) *coram filiis domus Rechabitarum scyphos plenos vino, & calices, & dixi ad eos: Bibite vinum. Qui responderunt, Non bibemus vinum; quia Jonadab filius Rechab, Pater noster, præcepit nobis, dicens: Non bibetis vinum vos, & filii vestri usque in sempiternum. Et domum non ædificabitis, & sementem non seretis, & vineas non plantabitis, nec habebitis: sed in tabernaculis habitabitis cunctis diebus vestris, ut vivatis diebus multis super faciem terræ, in qua vos peregrinamini. Obedivimus ergo voci Jonadab filii Rechab, patris nostri, in omnibus, quæ præcepit nobis; itaut non biberemus vinum cunctis diebus nostris, nos, & mulieres nostræ, filii, & filiæ nostræ: & non ædificaremus domos ad habitandum, & vineam, & agrum, & sementem non habuimus: sed habitavimus in tabernaculis, & obedientes fuimus juxta omnia, quæ præcepit nobis Jonadab Pater noster.* Ex hoc textu Sacro tria collige, *Unum*, quòd fundator Rechabitarum fuit Jonadab, qui vivebat tempore Elisei, nam ab iisdem vocatur *Pater noster*. *Alterum* quòd Rechabitæ etsi Religiosi, ac Monachi non servabant continentiam, quia habebant mulieres, filios, & filias. *Tertium*, quod Elias, & Eli- 60
sæus emiserunt tria vota Religiosa Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ, ut ex innumeris antiquis, & modernis auctoribus deducit, ac firmat Collegium Salmanticense *tom.* 8. *tract.* 20. *de Statu Religioso disp.* 3. *dub.* 2. §. 1. & *seqq. ac dub.* 3. *cum aliis sequentibus*, in quibus contrarium sentientes allegat, & conatur convincere; quos studiosus ibi poterit videre. Post prædictos Rechabitas veniunt

Esseni, qui ex universali Scriptorum placito erant 61
Monachi, seu Anachoritæ servitio Dei mancipati, vitam rigidissimam agentes, castitatemque, paupertatem, ac obedientiam ex voto servantes, ut pluribus auctoribus demonstrat Collegium Salmanticense *dict. tom.* 8. *de Statu Religioso tract.* 20. *disp.* 3. *dub.* 3. & *seqq.* Cæterùm quo tempore Secta Essenorum instituta sit, non est facile diffinire; tres enim reperio de Essenorum antiquitate opiniones. Una Saliani *ad Annum Mundi* 3021. *num.* 8. qui auctoritate Sancti Hieronymi fretus putat eos viguisse tempore Regis David, & propter eorum egregiam vitæ probitatem, fuisse præceptores nobiliorum adolescentium, ac etiam filiorum ejusdem Regis, à quo honoris causa vocati fuerunt ad generalia comitia per ipsum Regem David convocata, ut legitur 1. *Paralipom. cap.* 28. *Vers.* 1. ubi appellantur Eunuchi, non ob virilium abscissionem; id enim erat prohibitum inter Judæos tum viris, tum brutis. *Deuteron.* 62
cap. 23. *Vers.* 1. & *Levitic. cap.* 23. *Vers.* 24. Sed ob voluntariam castitatem, & abstinentiam à nuptiis, ut fusiùs prosequitur idem Salianus *in Schol.* 1. ad d. Annum. Secunda opinio est antedicti Collegii Salmanticensis *d. tom.* 8. *de Statu Religioso, tract.* 20. *disp.* 3. *à num.* 22. *usque ad num.* 60. ubi mordicùs tuetur, Essenos extitisse discipulos Elisei, & ab eo vitam Monasticam, & Religiosam recepisse, & per consequens tempore Eliæ, & Elisei, eorum Sectam ortum habuisse. Tertia est Eminentissimi Cardinalis Baronii *ad Annum Christi* 64. *à n.* 3. & *seqq.* ubi abundanter probat ex Cassian. *lib.* 2. *cap.* 5. *de Institut. Cœnob.* ex Sozomeno *lib.* 1. *cap.* 12. *in fine*, ex

63 ex Beda *in Pref. in Marcum*. Essenos fuisse Christianos Monachos, à S. Marco Evangelista institutos in Ecclesia Alexandrina, quorum vita erat austerissima, & tantæ Sanctitatis, ut meruerit laudari tum à Josepho, & Philone hebræis; tum à Plinio, ac aliis Scriptoribus profanis, de quibus Cardinalis Baronius antedictus, & Serlogus *in Cantic. tom.* 2. *Vestig.* 24. *sect.* 1. *n.* 15. ubi plurimos DD. cumulat sic opinantes.

64 Quidquid sit de origine, ac initio Essenorum Anachoritarum, dicendum videtur, eorumdem fuisse classes duas; quia præter supradictos, religiosissimos, ac exemplares, de alia Essenorum classe sic scribit Magr. *in Hierolexic. verb. Esseni. Esseni, una ex Hebræorum sectis, quæ nimia austeritate, & à reliquis segregatè vivebat; & ideò à cæteris hebræis tamquam Schismatici habebantur Esseni, tum ex hoc, tum etiam quia nolebant sacrificare in Templo, asserentes sanctioribus cæremoniis eos uti, ac teste S. Epiphanio, tantùm Pentateuchon ex Sacra Scriptura admittebant; reliquos verò ejusdem sacræ paginæ libros rejiciebant; non credebant in mortuorum resurrectionem, nihilominùs quò ad mores ab omnibus laudabantur*. Quem fidei defectum in Essenis objicit etiam Suarez *tom.* 3. *de Relig. lib.* 3. *cap.* 1. *à num.* 8. & novissimè Salelles *de S. Inquisitione lib.* 3. *cap.* 4. *Regul.* 212. *num.* 111. & *seqq.* Nihilominus Collegium Salmanticense *d. disp.* 3. *n.* 62. ab hac nota vindicat, Essenos Eliæi discipulos, & demonstrat schismaticos Essenos fuisse Samaritanos, qui videntes Essenorum institutum apud Judæos florere, conati sunt illud imitari, sed cum defectibus, de quibus supra; ut latiùs apud idem Collegium Salmanticense, non levem pugnam ingressum ad sustinendam sobolem Elisei Monasticam contra tot, & tantos Auctores, qui scripserunt, verum statum Religiosum cum tribus solemnibus votis, qui in Ecclesia Christiana habetur, non fuisse in veteri Testamento.

65 Assidæi post prædictos Essenos aliam speciem Cleri Regularis Mosaici videntur conficere, de quibus mentio habetur *in lib.* 1. *Machabæor. cap.* 7. *Vers.* 13 & *in lib.* 2. *cap.* 14. *Vers.* 6. de quibus sic disserit Tirinus *d. lib.* 1. *cap.* 7. *Vers.* 13. *Assidæi sic dicti à radice* Cassid, *idest Misericors, Sanctus, Pius, quales hos fuisse testatur Joseph; tum professione religionis, & fidei, tum præstantia operum. Præ cæteris enim maiorem Religionis Zelum, & sanctitatis studium præseferebant; speciali Societatis vinculo inter se devincti, & specialibus institutis non minus, quàm nomine à reliquo populo distincti, ferè ut nunc Religiosi*. Subdens ibidem, quòd Judas Machabæus erat Præpositus generalis hujus Ordinis, ut legitur *in d. lib.* 2. *Machabæor. cap.* 14. *Vers.* 6. & quod herbis nutriebantur, de resurrectione carnis, & animæ immortalitate piè sentiebant, uxores vel numquam, vel non nisi tardè ducebant; & quòd zelo religionis, & animi fortitudine fuerunt præclari. Alii tamen arbitrantur, Assidæos non fuisse Religiosos; sed Hebræos magnum Zelum observantiæ legis habentes; de quibus sic ait Magri *in Hierolexic. in verb. Assidæi. Hæc non fuit secta inter Hebræos, ut aliqui autumant: sed ita Mosaicæ legis observatores, ac distinctionem Apostatarum. Vox enim* Cassidim, *hebraicè sonat justos, ac pios*. His annectendi sunt
66 Dosithæi, de quibus scribit idem Magri *in Hierolexic. eod. verb.* quod erat quædam Samaritanorum secta religiosa, quæ abstinebat ab esu rerum animatarum, credebat mortuorum resurrectionem, observabat Sabbata, sed ita, & taliter ut ipsi Dosithæi remanerent immoti toto eo die festivo in illo situ, ac positione, in quibus præventi ab eodem die reperiebantur, quod etiam affirmat Eminent. Card. Baro-
67 nius *in Apparatu ad Annal. Eccles. cap.* 10. ubi curiosum refert exemplum, desumptum *ex Epist.* 4. *Sinesii* Episcopi Cyrenensis ad Evoptium; narrat enim ipse Sinesius Episcopus navigasse ex Africa in navi cujusdam Judæi Dosithæi, cujus nomen Amarantus erat; ortaque tempestate die Veneris, cum evidenti periculo naufragii, Amarantus constanter rexit navim usque ad occasum Solis; at inchoante tunc Sabbato, Amarantus, relicto clavo, prosternit se, ratique navigantes id ex desperatione eum fecisse, omnes consternabantur; sed cùm intellexissent, sic eum stare ex superstitiosa observatione Sabbati, non obstante prædicto periculo naufragii, evaginatis ensibus, eum cogere tentarunt, ut ad clavum, & ad regimen navis assurgeret: at ille imperterritus immobilisque remansit, tota nocte, ac Sabbato sequenti, quo expleto sponte surrexit, & clavum omissum recepit navis, quæ ex Dei misericordia naufragium non fecerat, orantibus cum lacrymis omnes Christiani in ea existentes. Idem exemplum fusius narrat Menochius *in Storeis part.* 1. *Centur.* 1. *cap.* 11. ad confusionem fidelium nostri temporis, quorum parùm videtur interesse dies festivos sanctificare; & à servilibus operibus abstinere.

Hemerobaptistæ, erat alia classis religiosorum ho- 68
minum apud Judæos; sic dicti, quia quotidie lavabant totum corpus suum ad sanctitatem acquirendam; affirmantes hominem vivere non posse, absque quotidiano lavacro; quorum exemplum nunc Mahometani imitantur. Hi autem Hemerobaptistæ fuerunt illi, qui exprobrarunt discipulos Christi, quia non lotis manibus panem manducabant, ut ex S. Epiphanio *in Panar. lib.* 1. *cap.* 17. & *cap.* 18. scribit Emiment. Cardin. Baronius *in d. Apparatu cap.* 11. & *Ann.* 33. *num.* 14. Salelles *de S. Inquisit. lib.* 3. *cap.* 4. *regula* 212. *n.* 115. ubi plures Auctores citat. Et novissimè Magri *in Hierolex. eod. verb. Hemerobaptistæ*.

Herodiani tandem constituebant aliam sectam religionis in Lege Mosaica, & hi adorabant Hero- 69
dem tamquam Messiam, talem illum existimantes, quia intrusus erat in regnum Judaicum tempore, quo ablatum erat sceptrum de Juda, juxta prophetiam Jacobi Patriarchæ, *Genes. cap.* 49. *Vers.* 10. Ideò Herodes hac opinione allectus fabricavit de novo Templum Jerosolymitanum, ut diximus supra *Decis.* XIII. *n.* 38. & disserit Menochius in Histor. *Sacra lib.* 4. *cap.* 4. *n.* 3. ubi auctores antiquos cumulat. Quamvis alii dissentiant, autumantes Herodianos fuisse de familia Herodis, vel sic nominatos, quia celebrabant annualem Herodis diem; sive quia ad Herodis complacentiam solvebant tributum Romanis, à quibus ipse Regnum obtinuerat; quod satis verisimile apparet, quia hi Herodiani cum Pharisæis accesserant ad Christum, tentantes eum an liceret tributum dare Cæsari? ut legitur *in Matth. cap.* 22. *vers.* 17. De his autem videndus Barradas, *in Evangel. tom.* 3. *lib.* 8. *cap.* 12. & Magri *in Hierolexic. Verb. Herodiani*, ubi de supradictis opinionibus copiosè discurrunt.

DECISIO XXV.

ARGUMENTUM.

De Prophetis Legis naturæ, Mosaicæ, & Evangelicæ. Quid sit Prophetia? A Quo detur hoc donum, & Quibus? An Dæmones possint revelare futura? Et an cognoscant occultas hominum cogitationes? Quot, & quibus modis fiant revelationes hominibus tum externæ, tum internæ; tam in somnis, quàm in extasi, & raptu? Signa cognoscendi revelationes veras à falsis. Compendiosa relatio sexdecim Prophetarum, de quibus in Sacra Scriptura. Quæsita plura curiosa circa materiam Prophetiæ.

SUM-